

395

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 5 września 1950 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób, pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego.

I. Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 30 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 528) ogłaszam w załączeniu do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób, pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 30, poz. 180, z 1949 r. Nr 65, poz. 528), z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ustawy z dnia 10 lutego 1949 r. o zmianie organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 43), ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o prze-

kształceniu urzędu Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 101), ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o przekształceniu urzędu Ministra Górnictwa i Energetyki w urząd Ministra Górnictwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 102), ustawy z dnia 19 kwietnia 1950 r. o zmianie organizacji naczelnych władz państwowych w zakresie gospodarki komunalnej i administracji publicznej (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 156) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Gospodarki Komunalnej oraz w sprawie określenia władz naczelnych, do których właściwości przechodzą sprawy, należące dotychczas do zakresu działania Ministra Administracji Publicznej (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 233), wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

II. Podany w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób, pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego, nie obejmuje:

1) art. 12 tejże ustawy, który stanowił:

„Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.“

2) przepisów art. 2, 3, 4, 5 i 9 ustawy z dnia 30 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod na-

jazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 528), które stanowią:

- a) „Art. 2. Osoby, posiadające prawo do zasiłków i pomocy, mogą być pozbawione tego prawa w drodze weryfikacji orzeczeniem wojewódzkiej komisji kwalifikacyjnej.“
- b) „Art. 3. Weryfikacji podlegają prawa wszystkich osób do zasiłków i pomocy, wynikające z prawomocnych orzeczeń, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.“
- c) „Art. 4. Do przeprowadzenia postępowania weryfikacyjnego powołane są wojewódzkie komisje kwalifikacyjne w trybie, przewidzianym dla przyznawania zasiłków i pomocy.“
- d) „Art. 5. Po przeprowadzeniu postępowania weryfikacyjnego wojewódzka komisja kwalifikacyjna wydaje orzeczenie, w którym: albo utrzymuje prawo do zasiłków i pomocy, albo orzeka o pozbawieniu go.“
- e) „Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.“

III. Ustawa z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób, pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego, obowiązywała w pierwotnym brzmieniu stosownie do art. 12 — od dnia 30 sierpnia 1945 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 5 września 1950 r. (poz. 395).

U S T A W A

z dnia 23 lipca 1945 r.

o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego.

Art. 1. Prawo do zasiłków i pomocy służy osobom, pozostałym po uczestnikach demokratycznego ruchu podziemnego lub partyzanckiego, którzy ponieśli śmierć w związku z walką o wyzwolenie Polski i zabezpieczenie w niej władzy ludowej.

Art. 2. Za osoby, uprawnione do zasiłków i pomocy (art. 1), uważa się:

- a) wdowę, chociażby związku małżeńskiego nie zawarła w formie prawem przepisanej, jeżeli pozostawała w trwałej spółności małżeńskiej z poległym i nie posiada samodzielnych środków utrzymania,
- b) dzieci urodzone z małżeństwa, uprawnione, przysposobione oraz dzieci pozamałżeńskie i pasierbów do 18 roku życia, a jeżeli kształcą się w szkołach wyższych lub zawodowych — do chwili ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do 25 roku życia pod warunkiem, że nie pobierają stypendium wyższego od przyznanego zasiłku,
- c) inne osoby niezdolne do pracy, które pozostawały na wyłącznym utrzymaniu uczestnika ruchu podziemnego lub partyzanckiego.

Art. 3. Wyłączone są od korzystania z uprawnień, objętych niniejszą ustawą, osoby skazane prawomocnie

po dniu 22 lipca 1944 r. na karę dodatkową utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.

Art. 4. (1) Wysokość zasiłku dla osób, wymienionych w art. 2 lit. a), wynosi 3.800 zł miesięcznie.

(2) Wysokość zasiłku dla każdej osoby, wymienionej w art. 2 lit. b) i c), wynosi 2.800 zł miesięcznie.

(3) Łączna kwota zasiłków, przypadających osobom pozostałym (art. 2), nie może przekraczać sumy 13.000 zł.

(4) Wysokość zasiłków w roku 1949 wynosi dla osób, wymienionych w ust. 1 — 3.500 zł miesięcznie, a dla osób, wymienionych w ust. 2 — 2.500 zł miesięcznie; łączna kwota zasiłków, przypadających osobom pozostałym (art. 2), nie może przekraczać w roku 1949 — sumy 12.000 zł.

(5) Osoby, wymienione w art. 2 lit. a) i b), oraz wdowcy odpowiadający warunkom, wymienionym pod lit. c) tegoż artykułu, mają pierwszeństwo przed rodzicami, rodzice zaś przed innymi uprawnionymi osobami.

(6) W przypadkach, gdy uprawnionym z mocy niniejszej ustawy służy także z jakiegokolwiek innego tytułu zaopatrzenie ze Skarbu Państwa, monopolu lub przedsiębiorstwa państwowego albo instytucji ubezpieczeń społecznych, uprawniony ma prawo wyboru.

(7) Minister Pracy i Opieki Społecznej może w porozumieniu z Ministrem Finansów zmienić w drodze rozporządzenia kwoty, wymienione w ust. 1, 2 i 3.

Art. 5. (1) Jeżeli osoba uprawniona do zasiłków ma lub uzyska środki, zapewniające jej egzystencję, prawo do zasiłków ulega zawieszeniu na czas posiadania tych środków.

(2) Kwoty, nienależnie pobrane tytułem zasiłków, podlegają zwrotowi bez względu na to, czy miało miejsce świadome wprowadzenie władzy w błąd.

(3) O zwrocie kwot nienależnie pobranych tytułem zasiłków orzekają wojewódzkie komisje kwalifikacyjne.

(4) Przymusowe ściąganie kwot nienależnie pobranych tytułem zasiłków następuje w trybie, przewidzianym w dekrecie z dnia 28 stycznia 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 84).

Art. 6. Zasiłki pobierane na zasadzie niniejszej ustawy są wolne od podatków i nie podlegają zajęciu w drodze egzekucji z wyjątkiem ustawowych roszczeń alimentacyjnych na rzecz wstępnych i zstępnych.

Art. 7. Osoby, pozostałe po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego (art. 2), korzystają z następującej pomocy:

- a) służy im prawo pierwszeństwa przy równych kwalifikacjach w przyjmowaniu do pracy, w otrzymywaniu koncesji, przydziałów mieszkaniowych, stypendiów, w przyjmowaniu do zakładów naukowych, burs i zakładów leczniczych;
- b) otrzymują bezpłatną pomoc lekarską na koszt Państwa w ubezpieczalniach społecznych oraz w państwowych i samorządowych zakładach leczniczych;
- c) przy osiedleniu na ziemiach zachodnich — korzystają z wszelkich ulg i udogodnień, jakie służą rodzinom żołnierzy Wojska Polskiego.

Art. 8. (1) Prawo do zasiłków i pomocy w zakresie, przewidzianym niniejszą ustawą, ustala na wniosek komisji kwalifikacyjnych, urzędujących przy powiatowych radach narodowych, wojewódzka komisja kwalifikacyjna, urzędująca przy wojewódzkiej radzie narodowej.

(2) Od orzeczeń wojewódzkiej komisji kwalifikacyjnej służy odwołanie do Głównej Komisji Kwalifikacyjnej, urzędującej przy Radzie Państwa.

(3) Główną Komisję Kwalifikacyjną powoła Rada Państwa, która ustali jej skład i tryb postępowania.

(4) Główna Komisja Kwalifikacyjna sprawuje nadzór nad działalnością komisji kwalifikacyjnych przy powiatowych i wojewódzkich radach narodowych.

Art. 9. Osobom, pozostałym po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego (art. 2) szczególnie zasłużonych w walkach o wyzwolenie Polski spod najeźdy hitlerowskiego, Główna Komisja Kwalifikacyjna może przyznać wyższe zasiłki, niż przewidziane w art. 4.

Art. 10. Minister Pracy i Opieki Społecznej ustali w rozporządzeniach, wydanych za zgodą Prezesa Rady Ministrów i w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej oraz Finansów tryb postępowania w sprawie o przyznanie uprawnień do zasiłków i pomocy, skład i sposób powołania komisji kwalifikacyjnych, a także terminy ostateczne do zgłaszania uprawnień przez osoby zainteresowane.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej za zgodą Prezesa Rady Ministrów i w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Finansów, Zdrowia, Oświaty, Górnictwa, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Handlu Wewnętrznego oraz Handlu Zagranicznego.